

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csalók furfangjai.

Írta: *Spektor.*

V. A hamis játék.

(Vége.)

Kávéházak, szállodák különszobái, lebujok, de gyakran rossz hírű személyek lakásai is telve vannak hamis játékosokkal. A játék leginkább kártyán történik. A sipista vagy megjelöli a kártyákat olyképen, hogy az egyes lapokat bizonyos helyeken tüvel átszúrja, s finom bőrű ujjaival ily módon a jelzéseket kitapogatja, vagy a kártya széleit ollóval körülményezve, kezével meghajlítja, vagy a kártya hátlapját jelzésekkel látja el. Néha az egyes jó értékű kártyákat porral kené be, hogy így már a tapintásról felismerje őket. Fődolog, hogy a hamis és a valódi kártya hátlapja egyforma rajzu legyen. E czélból a hamis játékos már jóelőre vesz a pinczértől egy játszma kártyát és azt megjelzi. Ez a jelzett kártya tehát a hátlapján valószínűleg azonos is lesz az ugyanazon helyiségekben használtakkal.

A hamisjátékos mesterien érti a kártyák keverését is, s ha szükséges, úgy tudja őket összekeverni, hogy tulajdonképen az egyes kártyák eredeti helyükön maradnak, jóllehet a szemlélő azt hinné, hogy tudja isten milyen jól lett megkeverve a kártya. Az ügyes keverésen kívül jól értenek a sipisták az összekevert kártyák megemeléséhez is. Jóllehet a partner emel, ő úgy teszi a két csomagot össze, hogy megint minden kártya az eredeti helyén maradjon. A sipista, ha szükséges, egyes kártyákat el is tüntet és pedig vagy zsebébe csuszatja őket, vagy pedig a földre ejti. Társának kártyáit a kiosztáskor mind meglátja a maga elé helyezett szivarkadoboz tükörfényes tetején, vagy a kellőképen behajtott ablakszárnyon, avagy a társ háta mögött levő tükörben. A kártyák jelzését a sipista vagy játék közben végzi a gyűrűjén levő finom tüvel, vagy a már jelzett kártyákat úgy észrevétlenül pillanatban a használatban levőkkel kieseréli. Ha erre alkalom nem kínálkozik, akkor szeket dönt fel, vagy italt önt ki, hogy az erre támadt zürzavarban végrehajthassa szándékát.

Legkönnyebb a kártyasulás akkor, ha a sipistának büntetésre kibiczel, ki ellenfele kártyáinak minőségét bizonyos jelekkel elárulja. Szívart tartva szájalva azt

vagy a jobb, vagy a bal szájszögletébe, avagy középre fogja, vagy pedig a füstöt száján, avagy orrán ereszti ki. Néha egy-egy nótát is dudol vagy füttyöl, melynek szövege elárulja az áldozat kártyáinak színét. «Piros, piros, piros...», vagy «zöldre van a, zöldre van a», stb. kezelt nóták eléggé ügyelmeztetik a sipistát, hogy milyen színben erős az ellenfele. Ha a kibiciz büntetés teheti, úgy néha lábával is jelt ad olyképen, hogy a hamis játékos lábára lép. Megtörtént egy alkalommal, hogy kaláber játéknál a sipistanak quartja volt, s azt bementve várta büntetés további jeladását. A jeladás meg is történt: jól ráleptek lábára, mire bementa a kontrát is. Persze elhűlt a vere, midőn ellenfele quint rekontrával felelt erre. A játék végén kibiciz büntetés felelősségre is vont, hogy hogyan tudott quart kontrát mondani, mikor egész quintje hiányzott az egyik szinből. Erre kifakadt bosszuegében a magáról megfelekezett sipista, hogy akkor miért lépett a lábára. Nagy halotára tört ekkor játszótársa és megmagyarázta a sipistának, hogy ő húgott a lábára, mert játékozban minikettőjük tüpisságát kiismerte.

VI. Csalás lövelésnél.

A lókupeczek mesésen értik annak módját, hogy hogyan lehet valamely hibás lovon túladni. Ha a lónak valamely oldala hibás, úgy mindig olyképen állítják a vevő elé, hogy az a lónak csak tetszetős oldalát lássa. Kis lovakat élesre vasalva, szihírd talajra állítva és kis szekérbe fogva adnak el nagy helyett, viszont a nagyot esetleg simán vasalva, puba talajra állítva és nagy szekérbe fogva mutatnak be kis ló gyanánt. A hát hibáit alkalmas nyergelessel tüntetik el, kelcs lovakat nem etetnek az eladás előtt, nehogy a tele gyomor szorítsa a tüdőt.

A ló korát feltuntető fogakon is tudnak változtatásokat eszközölni. A megnyult fogait leereszlik, a csikófogakat kihuzzak, s a metszőfogakba sűtvással kupnikat égetnek. Hogy a ló száját a vevő jól ne láthassa szappant tesznek abba, hogy attól a ló szája habozzék. Az öreg lovak vak szemének gödreit úgy tüntetik el, hogy a hirt ott felvágjuk és az üregot vínszikkal vagy levágód kitöltik. Hogy a ló elénk legyen, vagy jól

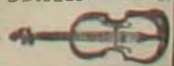

Elő magyar vill. oró berend. hangszeregyár honvédegy. védelmi a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerekbizottsága, az Ocskai és a szobadalmazott Rákóczi tárogata főtáplálója Budapest, Lánoshíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osás ári és királyi udvari szállító

Magyarország legnagyobb vonó és fuvó hangszerek gyára. 8

elverik, vagy tüket tesznek a nyeregbe, borsot dugnak a végbelébe, avagy arzénrel etetik meg. A lopott, vagy öreg és már ősz hajszálakkal ellátott, vagy a párjától elütő színű lovak szőrét zöld dióhéjjal, vagy pokolkööldattal festik meg.

Hogy a beteges lónak száraz orrnyílása nedvedző legyen, borsal, dohánynyal vagy szappannal kenik be. Kemény szájú lovak zablája alá üvegport hintenek, hogy szája érzékenyebb legyen. A lecsüngő füleket szőrbálóval kötik fel, vagy mütét útján állítják fel. Fájós lábú lovak lábaihól mütét útján eltávolítják az érző idegeket, minek következtében a ló fájós lábára is rá tud lépni. A takonykóros ló orrfolyását egyelőre az orrnyílásba dugott „stampon” vattával szüntetik meg. Mindezen műveleteken kívül a lován túladni szándékozó kupez segítőtársakat is igénybe vesz, kik idegennek tetetik magukat és a lovat feldicsérik.

Előfordul azonban az is, hogy a gazda lovát azok, a kik azt megvenni akarják, időlegesen megnyomorítják, hogy ily módon olcsó jussanak hozzá. Lesoványítják, szappanbeadással étvágyát elveszik, vagy a ló lábába tüt szúrnak, hogy sántítson. Az ily lelketlen dolgokat vagy az istállóba belopódzott cigányok, vagy a megfizetett hűtlen kocsisok, lovászok követik el.

VII. Egyéb csalások.

Vannak üzletek, melyekben régiségekkel kereskednek, tudva azt, hogy ilyenekért egyes gyűjtők mesés összegeket is hajlandók fizetni. Ezen régiségek között sok a hamisítvány. Jóllehet a hamisítvány és az eredeti között alig van észrevehető különbség, de az ilyesmi bece és értéke épen az eredetiéigben rejlik, miért is ha a kereskedő elhallgatja azt, hogy a kínált árúczikk nem eredeti régiség, hanem utáncat, esalást követ el. Megtörténhetik azonban az is, hogy a laikus régiségkereskedővel a vevő hiteti el, hogy a valódi régiség nem eredeti, hanem utáncat, s így olcsó pénzen veszi meg a különben nagybecsű régiségeket, ez esetben a vevő követi el a csalást.

A régiségek lehetnek őskori tárgyak, leletek, egyiptomi régiségek, festmények, butorok, hegedűk, órák stb. Hamisítják továbbá a keleti, japán, kínai disztárgyakat is; ugyanis lehet, hogy ezek itt nálunk készültek, de mert kínai vagy japán ember árulja őket, a vevő azt hiszi, hogy tényleg eredeti japán, vagy kínai disztárgyakat vesz meg.

A régiségcsalók felforgja sokszor abban áll, hogy a régiséghamisítványt valamely özvegy asszony magánlakásán helyezik el, s a gyűjtőt figyelmeztetik, hogy az illető özvegnél ilyen vagy olyan régiség, butor stb. van. A beavatott özvegy asszony némi jutalék ellenében elmondja, hogy igenis ő a kérdéses régiségeket szépapjától örökölte, most azonban nehéz szívvel bán, de

mert szorult helyzetben van, eladná őket. Vitás esetekben az özvegy asszony állításait egy esaló büntárs is igazolja.

A régi képeket úgy utánozzák, hogy régi értéktelen festményekre híres festmények másolatát ráfestik, hogy így a vászon, a ráma, s az utáncat sötét színe a vevőt megtévesztse, sőt néha árverési pecsétet is ráhamisítanak a képre nagyobb hitelesség okáért.

Régi könyveket olyképen hamisítanak, hogy más régi könyvek kötését és színes kezdőbetűit (iniciálékat) az utáncatokra ráillesztik. Régi fegyver utáncatokon a rozsdát mesterségesen idézik elő.

Régi hegedűket, melyeket kiváló mesterek, mint Stradivarius, Amati, stb. készítettek, oly módon utánoznak, hogy helsejüket az eredetihez hasonló jelzésekkel látják el.

*

A csalók és hamisítók üzelmének ismereten kívül a csendőrnek azt is tudnia kell, hogy mi módon lehet a csalókat leleplezni.

A szélhámosokkal szemben az egyetlen fegyver azon szabályok betartása, a mi a granus idegenek megfigyelésére vonatkozik. Ha tehát az őrskörletben a csendőr ilyeneket észrevesz, tudakozódjék kiletük felől és pedig, mert a tudnivalókra sürgős szükség van, táviró vagy távbeszélő útján. A legtöbb szélhámos a székesfővárosból jön, s így róluk a fővárosi államrendőrség főkapitányságtól tanácsos felvilágosítást kérni. Egyes házakban, hol megfordultak a csalók, jó utánkérdzősködni, hogy mi járatban vannak és mit művelnek? Azon esetben, ha ezek pénzkölcsönt kérnek, vagy kötelezvényeket iratnak alá, fokozott figyelemmel kell őket kísérni, s utána kell járni annak is, hogy hová utaztak, hogy ha esetleg a felvilágosítás távozásuk után érkezik, tudhasuk, hogy hol lehet őket elfogni.

A házasságközvetítőkkal szemben már bajosabb a preventív intézkedés, s panasztétel előtt nem is lehetséges a fellépés, mert a félvezetések írásban történnek, s a csendőrnek nem áll módjában a postai levelezéseket ellenőrizni. Feljelentés esetén azonban gyors eljárásra van szükség, nehogy a késői intézkedésig a csalónak ideje legyen a menekülésre, vagy a bizonyítékok elfüntetésére. Mindenesetre tanácsos azonban, ha a csendőr szorgalmasan olvassa a napi sajtót is, a melyből esetleg megtudhatja, hogy melyik házasságközvetítő ellen tettek valahol feljelentést. Ha már most tudomása szerint ezen házasságközvetítő valukivel az őrskörletben is érintkezésben állott, azokat figyelmezteti, hogy csalóval állanak szemben, s a felvilágosítással és tanácsosul látják el őket a további tennivalókra nézve. Ugyanezeket lehetne elmondani a hirdetési csalókkal szemben követendő eljárásra nézve is. Ha pedig előfordult volna, hogy ezek a már ismertetett módon valakinek képesítő bizonyítványait, vagy egyéb okmányait eltalajdonítot-

A legjobb órák,

47

legszilárdabb ókiszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy közepézn, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

működésnél Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzők ingyen!

ták volna, akkor erről a rendőrhatalomságnak jelentést kell tenni, hogy az az elidegenített okmány érvénytelenítéséről a rendőrközlönyben a csendőrséget és rendőrséget tudomásba helyezze. Minden őrsparancsnok ilyen közzététel olvasásakor tartsa kötelességének ezen kicsalt okmányok tulajdonosainak nevét megjegyezni, s idegenek megjelenésekor és okmányaik átvizsgálása alkalmával fentieket tekintetbe venni.

Az okiratok hamis voltát kétséggel kizárólag csak a szakértők tudják meghatározni, de mert sokszor az eljárás sürgős és a csendőrnek szakértő nyomban nem áll rendelkezésére, a hamisítványok megismerhetése végett némi szakismeretre van szüksége.

A hamisnak vélt okirat minden tekintetben bírálat és vizsgálat alá veendő. Figyelmet kell fordítani a tartalomra és keletre, mert lehet, hogy ezekben valahol ellentét látszik fennforogni. Így előfordult pl., hogy valaki egy püspök által aláírt adóslevelet akart érvényesíteni. Ennél azonban feltűnést keltett az a körülmény, hogy az adóslevél oly időről volt keltezve, a mikor a püspök már nem is élt.

Néha a szöveg oly személyekről is tesz említést, kik a megejtett puhatólás szerint a kérdéses időben és helyen jelen nem lehettek. Ha a hamisítást javítással hozták létre, akkor nagyítóüveggel kell vizsgálni, vagy a világoság felé kell tartani, mert ekkor a változtatás, kaparás, javítás jobban meglátszik. Még jobban fel lehet ismerni a hamisítást, ha azt fényképezés útján meg-nagyobbítják.

A fénykép érzékenysége akkora, hogy azokon a szabad szemmel nem látható hamisítások is könnyen felismerhetők. Vizsgálni kell a tinta minőségét is, mert a hamisítás alig történik ugyanoly vegyi összetételű tintával, mint az eredeti szöveg írva volt. Figyelemmel kell lenni a netáni írásbíbákra is. Újabban egy bankcsalásnál a cégfőnök nevét íráshibával írták le, s erről sikerült a rendőrségnek felismernie, hogy az írás hamis.

A hamisításoknak vegyszeti uton való megállapítása következőleg történik: Az okirat vegyi behatásoknak lévén kitéve olvadozik, miért is az eredeti okiratot előbb le kell fényképezni, s azután minden változtatást, a mi az okiraton történik, jegyzőkönyvbe kell foglalni. Tudnunk kell azt, hogy a különböző összetételű tinta bizonyos vegyszerekkel leöntve feloldódik és pedig minél régebben irtak a tintával, annál későbbben. A hamisítás tehát hamarabb tűnik el, mint az eredeti szöveg. Ha valamely része a szövegnek tintával sűrűen át is lett húzva, azért a törölt rész a vegyi szerek behatása alatt világosan szembe tűnik. A törölt-gummi-val vagy konyérbéllel törölt részeket jódgőzben könnyű felismerni, mert ezek abban más színűek lesznek, mint a törletlen részek.

Czeruzával irt szöveg vagy szerekkel el nem távolítható, mert a grafit a vegyi szereknek ellentáll. Vegyi

uton akkor is könnyű felismerni a hamisítást, ha az más tintával történt, mint a milyennel írva volt az eredeti szöveg. Ugyanis némely tinta ilyen, másik a amolyan vegyi szerrel oldódik. A mennyiben bizonyítványokat hamis bélyegzővel láttak el, ezeket is fel lehet ismerni, ha az eredeti bélyegző meg van valahol (pl. a községi pecsét az őrzési lapon), s azzal a granusat összehasonlíthatjuk.

A levélpecsét-hamisítványokat, illetve a spanyolviaszba nyomott pecsétet, a mennyiben azok gipszformával készítették, szintén fel lehet ismerni, mert a pecséten a gipsz némi maradványai nagyítóval szembe tűnnek. A mennyiben a pecsétviaszon levő bélyegzéseket valaki a papírról levágta és hamis okmányra ragasztotta, ilyenkor a pecsétviasz alján az előbbi papírból odaragadt némi maradványokat találunk. A ruggyantabélyegzőket anilin festékkel szokták bekenni, mivel az olajos festék a bélyegző kaucsukanyagát megtámadja. Az anilinfestékes pecsétet azonban könnyű kopirozni, miért is a hamisítások többnyire pirosas, ibolyakék anilinfestékű pecséttel történnek. A hamisítók házában tartott házkutatás alkalmával a hamisításra használt szerek és eszközök után is kutatni kell, mert ezekre a bíróságnak szüksége van.

Váltóhamisításnál igyekezzék a csendőr a banktól legalább a leszámítoló ívet, a melyen az aláírások szintén megvannak, s a főkönyvi kivonatot beszerezni, s ezenkívül mielőbb megtudni, hogy mikor és kinek, vagy legalább milyen személyleírásu egyénnek fizették ki a váltóra felvett pénzt. Lehet, hogy akkor erre a banktisztviselők még emlékezni fognak.

A hamis váltót csak a polgári per befejeztével tesszik át a kir. ügyészséghez a hamisítás ügyében megejtendő nyomozás végett, s az előtt sem a bank, sem a bíróság nem adja azt ki a csendőrnek. Oly esetben, midőn a hamisnak jelzett váltó lejárárfelben van, a csendőr figyelmeztesse a bankot, hogy a váltót kifizetés esetére ne adja ki, hanem helyeztesse bírói letétbe. Mert ha a kifizető a hamis váltót megkapja, akkor meg is fogja azt semmisíteni, nehogy a hamisítás felfedeztesse.

A váltó kifizetése előtt a bank rendszeren távbeszélőn vagy levélben kérdést intéz a kölcsönkérőhöz, vagy a jótállókhoz, hogy ily módon ellenőrizze, vajjon igaz-e az, hogy tényleg nekik kell a pénz, avagy a váltót ők irták-e alá. Ezt jól tudja a csaló, s ezért ő nem várja meg, míg az érdekelt feleket a bank távbeszélőn felhívja, hanem megelőzi a bankot, s ő beszél a telefonba, ő hívja azt fel, s értekezik vele úgy, mintha ő volna az érdekelt fél. Megtörtént már az is, hogy a csaló a telefonközpont egyik tisztviselőjével szövetkezett, ki is midőn a bank az érdekelt féllal kapcsolást kért maga beszélt a bankkal, s a bank azt hitte, hogy a kapcsolás megtörtént.

A hamis játékosokat azok között kell keresnünk, a

Ha fáj a feje ⁷ ne tévoldozzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 peros alatt a legmakacsabb migrálot és főfájást elmulasztja. — Ár: K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál inv. postai szállítással.

kiknek egyéb rendes foglalkozásuk nem igen van, s a kik nagyobb összegeket szoktak nyerni. Jellemzi őket ujjaik finomsága, mit glicerinnel való kengetéssel szoktak elérni. Némelyek azt hiszik, hogy a hamisjátékosok ujjaik finomságát azzal fokozzák, hogy ujjaik felületéről a felső bőrréteget lehántják. Ezen feltevés téves, mert ilyen esetben a lehántott bőr helyett még vastagabb nőne ki, a mi által az érzékösség csak gyöngöttetnék. Jellegzetes a hamisjátékos nevése is; az ilyen egyén tekintete oly merev, hogy az ember azt hinné, hogy csak előre figyel és néz, pedig lát ő jól jobbra és balra is, a nélkül, hogy fejét arra felé fordítaná.

A hamisjátékos egyéb jellegzetes vonásai a társadalmi züllöttség, a kóbor életmód, de a mellett elegáns megjelenés. Néha előkelő származású egyének is részesei a hamis játéknak, s ezek épen hangzatos nevek és előkelő származásuknál fogva vélik a gyanút önmagukról elterelni. Nyomozás alkalmával fontos a hamisjátékos mozgatózása, mely alkalommal a hamisított kártyák, s a tüvel ellátott gyűrűk, tükörfényes fedelű szivarka terezték stb. is előtűnnek. Kutatni kell az után is, hogy kik a hamisjátékos büntársai. Csodálatos, hogy még ezen szerepre is sokszor vállalkoznak nők.

Lóeladás körüli csalásoknál alaposan szemügyre kell venni az eladásra szánt lovat. Ugyanis a lovakon véghez vitt mesterséges elváltozásokat bizonyos jelenségek-ből szintén fel lehet ismerni. Ha a lónak borsot dugtak a végelébe, akkor élénksége mellett székelési ingere is van és a farka rezket. Ha fájós lábából az érző idegeket műtét útján eltávolították, akkor a ló lába érzéketlenséget mutat, ha például a pata körül tüvel megszurják. Meg kell vizsgálni a ló száját is, hogy vajjon nem-e sebes a csikófogak helyén, a mi onnan eredhetett, hogy a csikófogait fogóval kibuzták, ha pedig ez megtörtént volna, akkor a csikófogak helyén nem látszanak a kibuvó váltófogak. Meg kell vizsgálni azt is; vajjon a lófogak nincsenek-e meghamisítva. A ló metszőfogaiha mesterségesen furt, vagy égetett kupákat fel lehet ismerni, mert a ragólap alakjáról is láthatjuk, hogy a ló öregebb semhogy kupái lehetnének, továbbá a természetes kupa egy betüremlett üreg a fog koronájában, mely üreget belül zománcz bélel ki, s így a kupa körül sima zománczgyűrűt látunk, a mesterségesen utánzott kupán ilyen zománczgyűrű nincs, hanem ezek sokély kitüredezett lyukak, melyek gyakran a gyűrű mellé furattak. Egyébként a fiatalabb lovat arról is meg lehet ismerni, hogy metszőfogaival függőlegesen harap. míg az öreg ló metszőfogai laposan esnek egymásra. Az öreg ló fogai hosszúra nyúltak, a fiatalé rövidebbek, s a mennyiben az öreg ló fogai le volnának reszelve, ezt erdességükről meg lehet ismerni. Meg kell nézni a ló nyelvét is, nincsen-e az forró vassal megégetve.

Régi-szhamisításnál is vannak dolgok, a mikről a hamisítványt fel lehet ismerni. Képeknél pl. néha a festő aláírása a valóditól eltér. Tudnunk kell azonban azt is, hogy néha a festő egy és ugyanazon modellt, tájat többször is lefest, ha látja, hogy a kép iránt nagy volt a kereslet. Ilyen esetben tebát előfordulhat, hogy a különböző helyekre eladott egyik-másik képről évek mulva azt hiszik, hogy nem eredetiek, hanem utánzatok. Régi butorutánzatokat arról lehet felismerni, hogy összeállításukban nincsen összhang. Némely részük régi, másik újabb divatu.

A mennyiben feltehető, hogy a csalók régi butorhamisítványt magányos özvegy nőnek lakásán helyeztek el, hogy a vevőt megtéveszték, ajánlatos a hagyatéki leltárt megtekinteni, hogy szerepel-e abban a kérdéses butor darab, avagy sem? Egy régi könyvben a kezdőbetűk színezésén lehetett felismerni, hogy az csak utánzat és nem eredeti. Ugyanis az egyik díszlet berlini kék festékekkel volt festve, mivel pedig e szín csak a XVIII. században lett felfedezve, valószínűtlennek tűnt fel, hogy a könyv XVI. századbeli lett volna.

Köteteket lehetne még írni a csalók fondorlatairól, s még mindig akadnának módok, a melyeket a csalók kieszelték, vagy ki fognak eszelni, hogy félrevezessék embertársaikat, s maguknak vagyoni hasznot szerezzenek. Minden igyekezetük azonban kárba vész, ha a társadalom velük szemben gyanakvó, bizalmatlan, állításaitak készpénznek nem veszi, ígéreteiknek nem ül fel. És épen, mert mint említém a vidék az, hol a furfangos csaló jó talajra akad, a csendőrnek a leirt ismeretekre már annál is inkább szüksége van, hogy ha másképp nem, legalább jó tanácsosai és felvilágosítással szolgáljon a népnek, hogy így a csalók mestersége megnehezüljön, s hogy a külföldiek ne csufolhassák hazánkat a csalók eldorádójának.

Sirkőleplezés.

Folyó évi január hó 8-án történt meg a néhai Oniga Kasszian, székesfalusi őrsbeli volt csendőr emlékére emelt sirkőnek ünnepélyes leplezése a fehértemplomi temetőben.

Az ünnepélyen Erdélyi Richard hadnagy, fehértemplomi szakaszparancsnok vezetése alatt 25 főnyi legénység vett részt. Kemény téli hidegben rőtíták le a bajtársak a kőgyelet adóját szerencsétlen, korán és erőszakos ballállal elhunyt társuk iránt. Mindenesetre élénken emlékkükben él még Oniga tragédiája, bár az még 1909. évi majus hó 9-én játszódott le s ha beleszándoljuk magunkat az elhunyt helyzetébe, mély szánalmat kell éreznünk irányában, a ki saját erejébe bízva, szinte feltartóztathatatlannul és vakon rohant a halál karjaiba.

Magá az eset röviden a következőképen folyt le:

Oniga fentemlített nap este 9 órakor Székesfaln köztég kocsmája előtt egy kocsit látott az utcán állani, melyet több ittas ember vett körül. Bár nem állott szol-

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányozabb áron
ERHENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRUT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 63-59.

BUTOR

Oniga Kasazián m. kir. csendőr siremléke.

gálatban, mégis felszólította a csoportot távozásra, a mely felbivás eredménnyel is járt. A kocsit tulajdonosa elhajtotta, a többi férfi pedig betért a kocsmába, a hol bort rendelve, mulattak.

Oniga azonban nem elégedve meg az elért eredménnyel, követte őket a kocsmába helyiségbe is s az elmult zárórára hivatkozva, a törvény nevében felszólította az egybegyűlteket, hogy a kocsmahelyiséget hagyják el. Mi sem természetesebb, mint az, hogy ennek a felhívásnak nemcsak hogy nem volt semmi eredménye, hanem csak felfingerelte a szeszről már amúgy is elázott társaságot, a mely a csendőrt megtámadta. Oniga kardot rántva, a legközelebb álló férfit úgy vágta fejbe, hogy az elterült a padlón. De mielőtt meg kardját újból használhatta volna, már őt is érte egy ütés a fején, a mely oly erős volt, hogy a csendőr eszméletét veszítve, összeesett. Még egy pár ütés és szurás — és a csendőr haldokolva került a fehértemplomi csapatkórházba. Mentség már nem volt számára, halálos sérülései a korai sirba vitték.

A képünkön is látható díszes emlékoszlop az alábbi szöveget tartalmazza:

†
Itt nyugszik
ONIGA KASSZIÁN
magyar kir. csendőr
élt 26 évet.

Meghalt 1909 május hó 24-én.

Nyugodjék békében.

Emlékül emelte a bajtársi kegyelet.

Csendőrök! Nincs szándékunkban megítélni szorenkéntlen bajtársunkat! Ő nyugodjék békében! De kényteleneknek vagyunk esetéből leszűrni azt a tanulságot: sohasem becsüljük túl saját erőnket!

Ha Oniga megelőgazdik első fellépésének eredményével a nem megy be a kocsmahelyiségbe, nem fizetett volna az életével. A záróra túlhágását megakadályozhatta volna úgyis, ha a laktanyába távozva, őrsparancsnokságának jelentést tesz, a ki majd gondoskodott volna arról, hogy egy felszerelt járőr-elintézzze azt, a mi neki nem sikerült.

—71.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A Panama-csatorna.

Taft elnök legutóbbi elnöki üzenetében azt a kijelentést tette, hogy 1913. év július havában az első hajó már átuszik a Panama-csatornán s ezzel a világ figyelme újból erre a több mint harmincz év óta vajudó műre terelődött.

Voltaképen az eszme jóformán olyan régi, mint Amerika fölfedezése, mert hiszen Balbao és Pizzaro már rövidebb a fölfedezés után foglalkoztak a csatorna terével, sőt ez annyira átment a köztudatba, hogy II. Fülöp spanyol király tilalmat adott ki e terv ellen, mert vakmerő istenkisértésnek találta. A tudós Humboldt Sándor, meg a gazdag Vanderbilt elméjét is foglalkoztatta ez a merész terv, a mely azonban mégis csak akkor érett meg, a mikor Lesseps Ferdinánd az 1875-ben Párisban tartott földrajzi kongresszuson beterjesztette a csatorna terveit és költségvetését.

Lesseps Ferdinánd még a Szezei-csatorna sikereinek szinte mézes heteit élvezte, a világ megbízott benne és 1880-ban a Panama-részvényeket háromszorosan túljegyezték. A részvényesek dús dividendákról álmodtak s vajmi csekély ügyet vetettek a csatorna közgazdasági és világgforgalmi jelentőségére.

Pedig tudnivaló, hogy azt a töméntelen áldozatot, azt a száz milliókra rugó költséget azért tették, mert a New-York és San-Francisco között való út a Panama-csatornával hét ezer mértfölddel rövidül meg. De még az európai kikötőkből is 6 ezer mértfölddel lesz az út rövidebb, mint a Tüzfok körül Délamerika megkerülésével.

A Panama-csatorna tehát épp oly szolgálatot tesz a közforgalomnak, mint a Szezei-csatorna. Valójában új perspektívát nyit a nemzetközi forgalomban, Délamerika buja termőföldjének minden kincses gazdasága. Észak-amerika nyugati partjainak aranyat-ezüstöt rejtő bányái mind hinti majd kincseit az emberi kultúra talajára, ha megnyílik a Panama-csatorna.

Ilyen kevély bizodalommal indult meg a munka 1881-ben. — Lesseps maga is vakon bízott tervében és ifjú energiával indult neki a világraszóló munkálatoknak.

Mikor Lesseps nekivágott a Suez-csatorna hatalmas munkájának, puritán jellemű, szinte kérges tenyerű munkás volt; tizenhárompróbás mérnök, öserőtől duzzadó eredeti természetességgel. De az ünneplés, a hír, a vagyion kivetkőztették őt régi karakteréből és belőle is egy párisi vívó lett.

Az ő terve a Panama-csatornáról az ő költségvetésével merőben keresztülvibetetlen volt.

Lesseps a csatornát Panama és Colon között tervezte; 45 mértföld hosszúságban, nyolcz és fél méter mélységgel és ötven méter vízfelszínű szelességgel. Ő a csatornát olyannak képzelte, hogy a Csendes Óceánt egyszerű csatornával összekösse az Atlanti Óceánnal, minden zeilip nélkül. Számítása szerint hetvenhárom millió köbméter földet kellett volna kiemelni és az árát batzszáz millió frankban szabta meg. Gondolta, hogy a mit Lesseps mond, annak igaznak kell lenni és a mit Lesseps tesz, az jól van téve. S a munka hamarosan megindult bszazer munkással.

Egy év alatt egy új világ keltezett a Panama-csatorna miazmás, maláriás vidékén. Kalandorok, megszökött elítéltek, proletárok és veszedelmes szélhámósok csak úgy özönlöttek oda s úgy hullottak, mint a pillék a lángban, mert a gyilkos éghajlat a munkások háromöt százalékát ölte meg. De micsoda világ keletkezett. Falvak nőttek ki a semmiből és zakatoltak a masinák, reccsogtak az emelőrudak és csikorogtak a kotrógépek. És robbantak az aknák, robogtak a földszállító lokomotivok, szikráztak a csákányok és ott nyüzgögt az a fékevesztett, zabolátlan csűrbe, gyülelész tömeg, a melyeknek nincs törvénye, se erkölcae.

De nem tellett bele tiz esztendő, és fordult újra a világ. A milliókat elnyelt földbányások buczkái és árkaik mentén letették a csákányt, elbaggatott a gépek kereké, megállott a vontató szerkezet, magakadt a bagger akója. Párisban pedig a nagy Lesseps rabkórbázban ült, az Eiffel-börtön aljába szédült s a francia nép siratta elvesztett vagyonát, meggazdálkodott fillérjeit. — A Panama csödbe került, kiűtött a Panama-válság.

Mennyi duzzadó bizodalommal indult neki a világra szóló tervnek. Ötven millió frank ára gépezet hatvan-ezer lóerőre rúgó energiát adott az emberi elmének: száznyolczvan mozgó és százharmincz álló gőzgép segítette a munkát, a forgalmat és több száz vasúti kocsi, meg harmincz gőzbajó szállította a kiasótt földet. Kiemeltek tiz év alatt ötvenöt millió köbméter földet.

Lessepa a költséget 1886-ban már ezerkétszáz millió frankra emelte. A kátnba került munkálatok szekerébe befogtak a mindenható s mindentudó Eiffel mérnököt is, de későn volt.

A terv nem számolt a Kulebra hegység kétszáz yard magasságba is fölnyúló csúcsaival s a hegyek sok helyütt laza, törmelékes szerkezetével. Nem számolt a terv a Kbagrea-folyó zsezelvényeivel; esőzések idején úgy elönti ezt az egész hangyabolyt hőmpölygő vadvizével s nem számoltak a két tenger apadásával és dagadásával. A két tengeren ugyanis az ár magassági különbsége öt méter, de még az időbeli eltérés is számottevő. Az eredeti terv annyira fölszínes és megbízhatatlan volt, hogy Lesseps és táborkara is tisztába jöttek azzal, hogy a művet csak duzzasztó zeilip-rendszer mellett lehet megteremtteni. Csakhogy akkor már egy milliárd eluszott (részben a vállalkozók a megvesztegetett francia kép-

viselők zsebébe) s így a részvénytársaság anyagilag is, műszakilag is csödbe került.

A Panama-csatorna építésének első része ezzel a kudarczczal lezárult. És talán az egész terv évtizedekre megbiusult volna, ha az európaiaktól letett és csödbe jutott munkát Amerika nem vette volna a kezébe.

KÉPEINKHEZ.

V. György angol király tigrisvadászata Nepalban, Keletindiában.

Az angol király indiai császárrá való koronáztatása alkalmából tartott ünnepélyek között nem kevésbé érdekes volt az a tigrisvadászat, a melyet a jelen számbunkban közölt képeken bemutatunk. Olyan sportszerű, szórakoztató kirándulás volt ez, a mi az indiai gazdagabb bennszülöttek és az európai passionátus utazók egyik rendes, bár veszélyes mulatsága.

A királytigris egyike a legveszedelmesebb ragadozó állatoknak s izomereje az oroszlanét is csaknem fölülmulja, de vérszomja és kegyetlensége páratlanul nagyobb annál. Főfészke Déli Ázsiában éppen Keletindia. Roppant vakmerő állat. Még a nálánál erősebb oroszlan és elefántot is megtámadja. S bár mersékeltén szaporodik, veszélyességénél fogva mégis nehezen írható.

A bennszülöttek nagyobb csoportokban összegyűlve vagy lesbelyekre megbuzódva, csakugy gyalogosan is vadásznak rá. A rendes tigrisvadászatot azonban, mint az képeinken is látható, elefántokra ülve tartják meg, mert az elefánt hátán mégis biztosabb a vadász élete és így biztosabb a lövése is.

Erre az alkalomra pár száz bajtóval indulnak ki a vadászok s a tigris buvhelyéül szolgáló már előre ismert bozótos területet körülzárva, a hajtókkal megállásra kényszerítik a vadat. A kisebb és gyengébb tigrisek, hacsak tetetik, megszöknek a bajtók és vadászok folyton szorosabbra húzódo gyűrűjéből, ám a fejlettebbek s így erősebbek és bátrabbak, főleg ba éhesek, még az üldözőkkel is szembeállnak, egyik-másikra rávetik magukat, sőt az elefánt hátára is felugranak s bizony nem ritkán üldözöttek lesznek az üldözőkből és mire sikerül elejteni a vérszomjas állatot, már ott lebeli ki páráját üldözője véresre marcangolt teteme felett.

Az angol királynak azonban nem igen kellett ilyen veszélyes megtámadástól tartani. Mert, mint képeinken is látható, nemcsak tekintélyességénél, hanem számánál fogva is valóságos fejedelmi kisérőttel s a legjobb fegyverekkel ellátva és a roppant elefántokra épített bátyaszerű tornyokban minden veszélytől megvédve rándult ki a különben igen érdekes tigrisvadászatra.

HIREK.

Adományok. Alétesítendő csendőrségi internátus alapja javára a királykutpusztai uradalmi intézőség, az internátus javára rendezett mulatság tiszta jövedelme czimén, a királykutpusztai óra utján 50 koronát, Horváth József járórmester Székesfehérvárról pedig 5 koronát adományoztak. Ezen újabb adományokkal, valamint az idő-

FIGYELMEZTETÉS!

Ne vegyen addig grammfont, eufont, hanglemest vagy bármily más hangszert, amíg

REICH ALADÁR műhangszer készítő
BUDAPEST, VIII/c. BELPÉNZHÁZ-UTCA 27. szám.

Csendőröknek 5% engedmény!

képes árjegyzékét el nem kéri, amely ingyen lesz küldve. ::

Grammfon 22 K, eufon 35 K, hanglemek 2-40 korona.

V. György angol király higrisvadászata Kelet-Indiában. — Vadász-zsákmány.

közi kamatokkal az alap vagyona 25961 korona 07 fillérre emelkedett.

A Panajott Sándor-féle alapítvány módosítása. Az 1907. évi február 1-én kelt 1462 24. számú honvédelmi miniszteri körrendelettel a «Rokkant magyar kir. csendőr legénységi egyének s azok családtagjainak segélyezésére létesített Panajott Sándor-féle alapítvány» alapító oklevelének, az alapítvány rendeltetését tartalmazó III. pontja, illetve annak a) és b) alatti részei, a csendőrségi zsebkönyv szerkesztő bizottsága, mint alapító javaslatára, a honvédelmi miniszter ur által akként fognak módosíttatni, hogy ezen alapítványból a jövőben nemcsak oly rokkant nyugdíjas legénységi egyének lesznek segélyben részesíthetők, kik szolgálatképtenségüket előidézett törődöttségüket vagy fogyatkozásaikat szolgálatteljesítése közben szereztek, hanem olyanok is, kik önhibájukon kívül, bármely oknál fogva váltak rokkantakká; továbbá nemcsak — mint eddig — a nyugállományban elbalt rokkant, hanem a tényleges állományban elhalt legénység nyomorban sínylődő családtagjai (özvegyei vagy árvái) is. A vonatkozó rendelet, melyet annak idején lapunk hivatalos közléseiben teljertalmulag közölni fogunk, a rendeleti közlönyben legközelebb megjelenik.

Lakbérpótlék engedélyezése. A belügyminiszter ur a folyó évi január hó 18-án kelt 1775 V-b. számú rendeletével, a csendőrlaktanyákban megfelelő férhely hiánya miatt el nem helyezhető és ennél fogva lakbérváltásig élvezetében álló azon rangosztályba nem sorolt női csendőrbavidijsok és altisztek részére, a kik a családfőn kívül még legalább öt családtaggal bírnak, vagy legalább négy gyermekük szülői gondozás alatt áll, az illetékszabályzat 5. §. határozványaitól eltérőleg, illetve az ezen § alapján illetékszerűen megállapított lakbérrel felül, még egy egyablakos szoba után, a berszabás szerint megállapított összeget, lakbérpótlék gyanánt, a kerületi parancsnokságok által teendő ezirányú felterjesztések után, folyósítani engedélyezte. E nagyhorderejű kedvezmény engedélyezése a vezető körök lehető legbuzgóbb gondolkodásának újabb bizonyítékát képezi.

Értesítés. Az 1912. évi csendőrségi zsebkönyv néhány példánya még eladó. Ára: a bőkötésűnek 3, a vászonkötésűnek 2 korona, megrendelések a pénz beküldése mellett szolgálati jeggyel a kerületi parancsnokságok segédtisztségéhez intézendők.

Kérelem. Izsák Farkas, sárosmáriavölgyön állomásozó csendőr, kéri az 1911. évben a berzeviczei őrsőn vele együtt szolgált Veres Antal ez. őrmestert és Lengyel István ez. őrsvezetőt, hogy czimüket vele közölni sziveskedjenek.

A cs. kir. szab. Gizella-Egyletheozomány-ösztöndíjai. Ez az intézet Károly Ferencz József főherczeg házassága alkalmából 20.000 koronát adományoz 20, egyenként 1000 koronáról szóló kelengye-ösztöndíj czéljára az állam, avagy a badsereg alkalmazottainak leányai avagy árvái részére. A helyeg nélküli kérvények legkésőbb 1912. február 28-ig küldendők meg az intézetnek. A kérvényhez csatolandó igazoló írárok másolatairól a magyarországi vezérképviselet: Budapest, VI. Vázei-utca 12 felvilágosítást ad. — A kérvények felett 1912 márczius 15-én döntenek.

KÜLÖNFÉLÉK.

A fázás és megfagyás. Mindenki, a ki a szabad levegőn kénytelen tartózkodni, tapasztalhatja önmagán a nagy hideg hatásait; így először a bőr egészséges piros színét, aztán, ha a hideg fokozódik, annak elhalványodását, vöröskék színét, továbbá az ismert fogvaczogást s a kar-, láb- és rágó-izmok remegését. Csak a ki élénk mozgást végez, mint például a téli sport űzői, az nem fázik még akkor sem, ha a higany igen mélyen áll a fagypontra alatt.

De tulajdonképen mikép is fázik az ember? Az érzést magát természetesen mindenki ismeri. De az, hogy a test a külső hideget mikép jelzi befelé, az kevésbbé ismeretes. A test érzőszervei rendkívül komplikáltak s még koránt sincsenek kellőleg kikutatva. Az régóta ismeretes, hogy bizonyos testrészek különösen fogékonyak a hideg iránt; így a mell, az orrczimpák és a kar mellei része. Az, hogy a hideg és meleg érzésének felfogására a bőr felületén külön e czélt szolgáló szervek vannak, az a legutóbbi évtizedek felfedezése. Az úgynevezett hidegségi pontokat ugyanis körülbelül egy negyedszázaddal ezelőtt fedezték fel egyszerre két helyen is, így Goldscheider német és Blik dán tudósok. Ha az ember egy hideg tú hegyével végigtapogatja a maga testét, akkor könnyűszerrel megtalálhatja e pontokat és megállapíthatja megoszlásuk módját. Az emberi bőr minden négyzetcentiméternyi területén átlag 6—23 hidegségi pont van, legfeljebb 3 melegségi pont ellenében. A hidegségi pontok tehát túlsúlyban vannak az egész testen, körülbelül 250.000 darabot lehet megállapítani, mintegy 3000 melegségi ponttal szemben. Ezek a hidegségi pontok közvetítik az aggyal és a hágtérinczettel a hidegség érzését s ebbe alkalmazkodik aztán a vérkeringés.

Ha a hideg túlságos nagy, akkor a külső bőrreteg edényei lassan-lassan felmondják a szolgálatot. Vértululás következtében előáll a kékesvörös szín, a külső bőr egyes részei, sőt egész tagok megfagynak, fagygumók s egyéb kellemetlen jelenségek támadnak, melyek a megfagyás «helyi jelenségei» név alatt ismeretesek. Néha a hideg arra is képes, hogy megölje az embert. Az azonban, hogy az ember mekkora hideget bír el, egyenesen bámulatos. Az északearki utasok jelentéseiből tudjuk, hogy némelyikük — 50 C. fok hideget is könnyűszerrel elviselt. Rendszerint nem is az abszolút hideg az, mely a megfagyás általi halált okozza, hanem egész sor más körülmény is szerepet játszik. Kifáradt vagy kimerült emberek például, vagy olyanok, kik az alkohol beves behatása alatt állanak, csekély hidegségi fok mellett is megfagyhatnak, míg egészséges és izmos szervezetűeknek a nagyobb fok sem tud ártani.

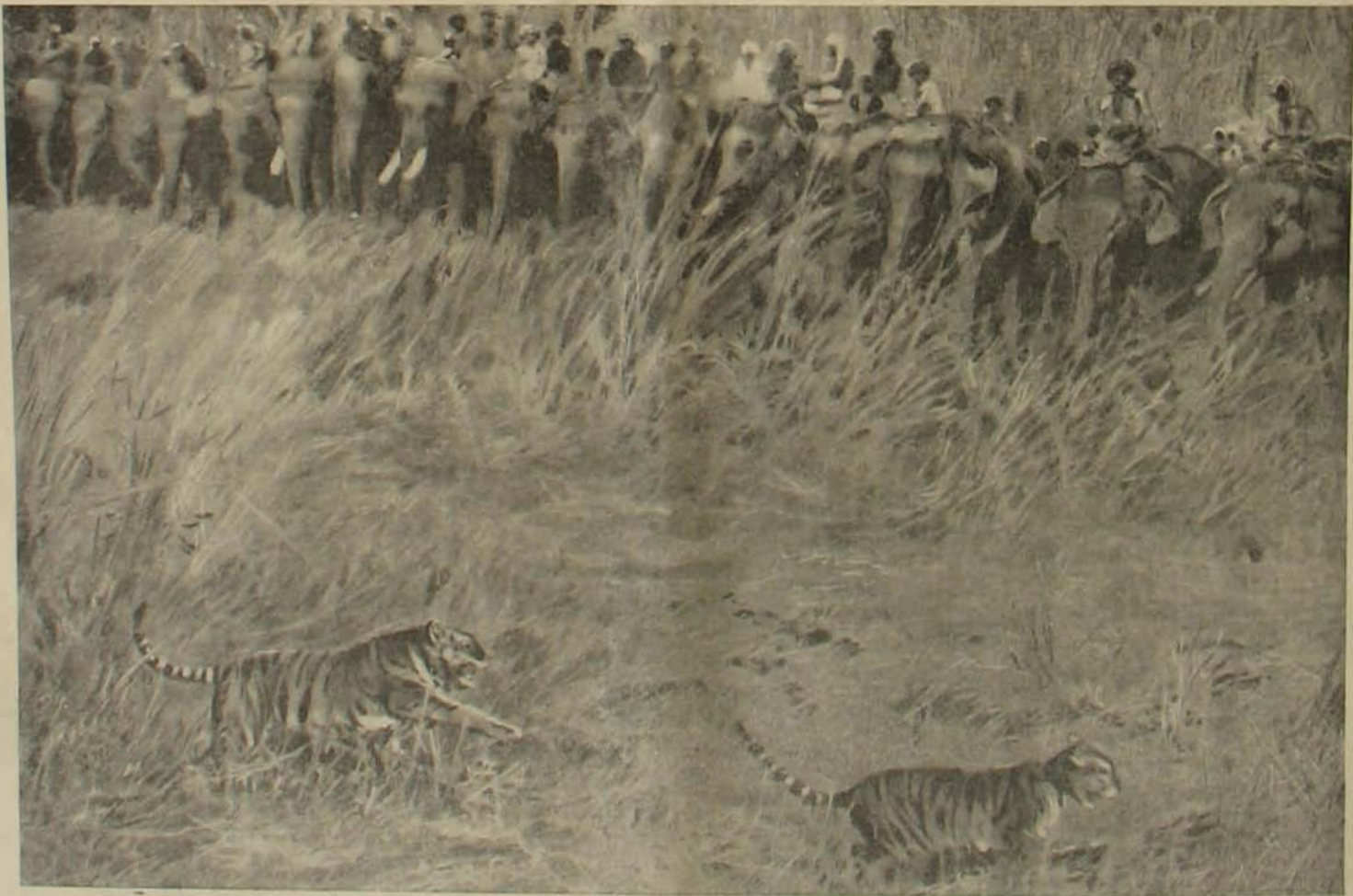
Láthatatlan repülőgép. Londonban egy egészen új találmánnyal kísérleteznek, mely a repülőgépeket észrevehetetlenné öhajtja tenni. A feltaláló, báró Ronne, nagy tudományos készüléssel indult neki a feladat megoldásának. Kísérleteit az optika törvényeire alapította. A repülőgép burkolatát a világos, fénylő, könnyű fémhöz, a chromminiumból készítetteti. Ennek a fémnek ugyanazok a tulajdonságai, mint a tüköré. A feltalálónak az a meggyőződése, hogy az ilyen gépnek a magasban teljesen láthatatlannak kell lennie, mert a chromminium-felület mindig a környezete színét fogja visszatükrözni.

C

Csodacseppek és Csodakenet ismertetése:

Birkacse gümöröcseppek név alatt létező, véden van, igen keresett házi- és orvosi készítmény. Rossz emésztés, elrontott gyomor, étvágyhiány, krónikus gyomorgörcsök, gyomorfájdalom, émelygés, felfúvás, széküregség, szék- és vizeletelés, a légzőrendszer károsítása, a haj termelésének leállása 15—20 cseppekkel kétféle módon naponta 3-szor, gyomortisztításnál félóránként 10 cseppekkel egy órával előzőn, székrekedésnél 4—5 cseppekkel.

Élég. Kis üveg ára 40 fill., nagy üveg 80 fill. — **Csodakenet** hatékony módja, mint a csodacseppek. Ez azonban különleg használatos rheuma, köszvény, csúsz, csonthasogatás, derékfájás, szagotlás, nyúltság, oldalsóhasi. Mindig kétféle üveg fogfájásnál, egy két cseppekkel kétféle módon naponta kétszer. Kis üveg 40 f., nagy üveg 80 f. Égred. legh. 1. Nagy téli. emésztés. az egész. Hajdusoboszló.

V. György angol király tigrisvadászata Kelet-Indiában. — A tigrisek a vadászok sora alá előt.

s így mindig teljesen be fog olvadni az atmoszféra változó színeibe. Mivel pedig a felhőket is tükörképébe veszi, esetleg egy felbőrdarab benyomását kelti. Hogy pedig azáltal láthatóvá ne válják, hogy alulról a föld-felület tükörképét adja, éles szögbe futó hajófenék jön alája, s így a föld képét a ferde lapok föl nem vehetik, illetve vissza nem adhatják. A feltaláló ezenkívül azt hiszi, hogy megtalálja az ő saját külön módját a légszavár zakatolásának csökkentésére is, úgy hogy az csak közletről, legrosszabb esetben ötszáz méterről lesz ballbató. A kritika természetesen mindaddig lehetetlen, a míg a részletek nem ismereteseek. A terv tetszetős és nem látszik kivibetételnek. A mi szembeötlők, az az, hogy az ilyen alkotmány a napsütésben bizonyára csillogni, szinte ragyogni fog, tehát feltűnőbb lesz, mint az eddigi repülőgépek. Lehet, hogy erre is van a feltalálónak ellenszere. Mindenesetre érdekes lesz az első kísérleti gép megjelenése a légtengeren.

Harcz egy új pénzcsmem ellen. Nagy felháborodást keltett az olasz asszonyok körében egy új nikkel pénzdarabnak a bebozatala. Az új nikkel pénz egyik oldalán ugyanis egy meztelen nő jelképezi a civilizációt és ez az olasz asszonyoknak nem tetszik. Róma előkelő asszonyai mozgalmat indítottak a szeméremsertő pénzdarab ellen és erőlyesen követelik, hogy a kormány a pénzt vonja ki a forgalomból, vagy pedig öltöztesse fel a meztelen hölgyet.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Nyugdíjas. Hadapródok ez évben nem vétetnek föl.

R. S. cs. cz. őrsv. Akuszlatina A vezénylési pótdíj nézetünk szerint illetékes.

Ктобыча. Az őrsparancsnak az irodai átalányból.

5564. Király, uralkodó, császár. Jövedéki kibágást.

10. Csak azon szolgálatokra kötelezhető, melyekre a gazdálkodásvezető által felfogadtatott.

1910. Megkapja.

Teljes otthonra vágyó. 1. és 2. A 12. év második felében.

3. Kinttetheti.

1882. 1. Minden előjárónak kell fővetést vezényelni. 2. A csendőrségnek külön fegyverhasználati joga van. 3. Igen. 4. Cser. 5. Mindig az utóbbi kinevezés mérvadó.

1884. Balaton. Szolgálati ügy.

1888. 1. Még bizonytalan. 2. Az eddig törlesztett rész.

000. Ha a laktanyában van s legénység szobának számít.

Kötelez.

K. V. Nézetünk szerint nem forog fenn büntetendő cselekmény.

99. Nem haladja meg átlaládon. A kerület engedélyezi.

Alföldi. 1. Sorsjegyei nem nyertek. 2. A szelvény a főnyereményre tovább játszik. 3. Felülvizsgálata alkalmával a felülvizsgáló b zottságtól kell kérnie.

1878. 1. A legújabb honv. min. rendelet szerint csak valóságos őrnagymester lehet járásörmester-jelölt, az is csak akkor, ha a követelményeknek megfelel. Járásörmester pedig csak akkor, ha egy évi gyakorlati szolgálat után a járásörmesteri vizsgát eredményesen letette. 2. Ez a viszonyosságon alapszik, nézetben helyes.

Katrena. Olvassa el a Cs. L. mult évi 51. számában megjelent „Az igazolványos altisztek a bírósági szolgálatban” című cikket. Középosztály kell.

257. A csendőrség tehetetlen. A hatóság javító-intézetbe adhatja.

703. Olvassa el a Cs. L. mult évi 23. számában „Nagyhortobágy” jelige alatti üzenetünket.

118. A büntető törvénykönyv a büntettekéről és vétségekről 412. §-a intézkedik.

B. J. őrsv. A beszámítás iránti kérelmet csak a felülvizsgáló b zottság előtt adhatja elő; ha a megszakítás tényleg önhibáján kívül történt, remélheti, hogy az összes szolgálati ideje beszámíttatik, ellenkező esetben végkielégítést kap.

16. A posta ügye. 2. Nézetünk szerint polgári ügy. 3. A cselekmény elkövetésének ideje a mérvadó. 4. Aligha veszik fel.

1882. Kényeztetésről nincsen szó, miért írta alá a kötelezőt? Most már segíteni nem lehet!

Modor. Nem tudhatjuk.

Öreg csendőr. Ha a minősültsége igen jó a hely van — igen.

D. S. 6772—19. számú sorsjegye a törlesztési huzáson néhány koronával kihuzatott, a központi állampénztárnál beválthatja.

Munkácsli csendőr. 900 korona.

F. A. 185, R. J. Bethlen, T. J. őrm. és G. sorsjegyei nem nyertek.

F. J. őrsv. Bárdfalva. Ha összesen 12 évi szolgálata van, bár megszakításokkal is — mehet.

1902. T. M. Egyes csendőrök külön gazdálkodást nem folytathatnak.

B. Sz. Nem lehet jelen.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, bosznial csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai (lőntvények.

Az a tény, hogy vádlott a végrehajtó kezéből az átszállítandó lefoglalt süvegcsukrot kiragadta, a végrehajtó személye ellen intézett erőszak fogalmának megfelel, az pedig, hogy vádlott kezét a végrehajtó ellen ütésre emelte, a Btk. 167. §-a szerinti fenyegetésnek tekintendő.

(Curia 1911 június 20. 4622 911. sz. a. III. Btk.)

A nő, a kinek a férje él mindaddig, míg ettől törvényesen el nem választatott, házasságon kívül állónak nem tekinthető; a törvényből merített anyagiogi okból helyesen tagadta meg tehát az esküdtbírósi a Btk. 284. §-ában körülírt büntett megállapítására irányuló kiegészítő kérdésnek feltevését, mit a védő azon az alapon indítványozott, hogy vádlottnak újszülött gyermekét nem a férj nemzette.

(Curia 1910 november 24. 7345 1910. sz. a.)

A vádlott okozta sérelem folytán keletkezett sérv a sértetten állandó és egész életére kiható egészségháborítást idézvéen elő, a cselekmény helyesen minősítetett a Btk. 303. §-a szerint.

(Curia 1910 november 9. 6935. sz.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Ortó László csendőr cz. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes működéséért.

Rác Miklós járásörmester, hosszú csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén, valamint általában minden irányban kifejtett buzgó és eredményes működéséért.

György Márton őrmester, szárnyirodai és pótszárnybeli segédmunkási minőségben több éven át kifejtett igen szorgalmas, pontos és megbízható működéséért.

Benkő János és Fenics György cz. őrmester, több évi csendőrségi szolgálataik alatt különösen a közbiztonság érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért.

Csikó Sándor cz. őrmester, 10 évi csendőrségi szolgálata alatt általában, de kivált a közbiztonság terén kifejtett és különösen abban nyilvánult dicséretes működéséért, hogy a felsőrézszi orskörlet rossz közbiztonsági

viszonyait rövid 15 hó alatt megnyugtató állapotba hozta.

Tabár Antal őrmester, segédtiszt irodai segédmunkási minőségben több éven át kifejtett nagy szorgalma, pontossága és megbízható működéséért.

A m. kir. III. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Golyán József cz. őrmester, hosszús csendőrségi szolgálatai ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységeért, alárendeltjeinek helyes vezetéséért és befolyásolásaért, nemkülönben mindenkor tanúsított példás magatartásaért.

Nyilvánosan megdicsértetett:

A m. kir. I. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Lukács Mihály cz. őrsvezető, II-od aluzst bét, Felszégi Lajos és Dénes József csendőr cz. őrsvezető öt éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében kifejtett dicséretes működéséért.

Radics Sándor cz. őrmester, mert mint csendőrbiztonsági segédmunkás több éven át szorgalmas, pontos és megbízható működést fejtett ki.

A m. kir. III. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Varjú István zombori szárnybeli cz. őrmester hosszús csendőrségi szolgálatai ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított ernyedetlen szorgalmáért, példaszzerű kötelességűségeért és eredményes működéséért, nemkülönben jó magaviseleteért.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter ur az 1911. évi 167.652/V-b. számú rendeletével, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért, a III. sz. csendőrkörületi parancsnokság állományába tartozó Lamos Árpád járásörmesternek 100, Ünoka Pál járásörmesternek 70 és Keresztes Mihály cz. őrmesternek 50 korona pénzzutalmat adományozott.

Előléptettek.

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1912 január 16-ával:

a m. kir. II. számú csendőrkörület állományában:
Nagy Károly csendőr; továbbá

1912 január 16-ával:

a m. kir. VI. számú csendőrkörület állományában:
Farkas János, Kramicz Bódog, Kárpáti József I. és Tuboly János csendőrök, csendőr cz. őrsvezetők.

Villamos és gőzre berendezett gyár tőlől nem képes olcsón és jó hangszert készíteni, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertanosa, azaz ne vásároljon semmiféle hangszert, hanem az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rezny- és hangszet, hár, stb., meg Reményi legújabb és legköltségtelen díjlatol. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kisvételben. Az összes hangszerek javítása szakszzerűen és olcsón. - Minden hangszertől külön külön árjegyzék kérésre.

Katonai szolgálati jel:

A II. oszt. legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:
a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Fürst Mór ez. őrsvezető, 1911 december 29-én.

Járőrvezetői jelvényt elállattak:

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Boga József, Nagy Sándor, Sebestyén Vendel, Táncoz
Kálmán, Vörös Miklós, Erdélyi Károly, Molnár Sándor,
Molnár János, Ozel Ferencz, Baranyai Vendel, Nagy
János VI., Horváth Lőrincz, Léránt Ferencz, Boros Pál,
Tislér Ferencz, Nagy József IV., Tóth István L., Mol-
nár István L., Fisli Gyula, Bazsika Sándor, Szalai Jó-
zsef, Varga István III., Varga Ferencz IV., Kneisz
Rafaél, Horváth József XII., Mészáros József II., Lovas
Gyula, Cseresnyés József, Purgó János, Berta József,
Kovács József II., Csuka János, Gyarmati Elek és Hor-
váth Kulcsár István csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Vass Lajos I. őrmester, Koráb Máriaival, 1911 decz.
9-én. Bozsodon.

Mosó István csendőr ez. őrsvezető, Demeter Eszterrel,
1911 december 30-án. Mezőszentmargitán.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Tillik János ez. őrmester, Csermák Francziskával, 1911
december 27-én, Csesztén.

Kelemen János ez. őrmester, Kelesy Paulinával, 1912
január 13-án, Komjátón.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Kajcsa József ez. őrsvezető, Bereczky Ágnesszel, 1911
november 4-én.

PÁLYÁZATOK.

Egy hivatalozgalmi állás a kézdívásárhelyi m. kir. adóhivatal-
nál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszerű lakpénz. Ruhá-
illetmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvé-
nyek a sepihszentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1912
február 26-ig.

Egy irtóki állás a pozsonyi királyi törvényszéknél. Fizetés
pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 720 korona. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga.
Kérvények a pozsonyi királyi törvényszék elnökéhez 1912. évi
február hó 22-ig.

Egy irtóki állás a kékesi királyi járásbírósnál. Fizetés pó-
tlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban
és írásban. az oláh nyelv ismerete. Hat havi előzetes próbaszol-
gálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga.
Kérvények a dési kir. törvényszék elnökéhez 1912 febr. 19-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a magyarországi kir. járásbírósnál.
Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 300 korona. Ruháillet-
mény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények
a nagyvárad királyi törvényszék elnökéhez 1912 febr. hó 20-ig.

Egy irtóki állás a vágsellyei királyi járásbírósnál. Fizetés
pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Három havi próbaszolgálat igazolása. Négy kö-
zépiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nyitrai kir.
törvényszék elnökéhez 1912 február hó 18-ig.

Egy irtóki állás a tétli királyi járásbírósnál. Fizetés pó-
tlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. esetleg természetbeni
lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály.
Telekkönyvi vizsga. Kérvények a győri kir. törvényszék
elnökéhez 1912 február 22-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a szombathelyi m. kir. pénzügyigaz-
gatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 350 korona.
Ruháilletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban.
Kérvények a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1912
február 15-ig.

- Egy hivatalozgalmi állás a berettyóújfalusi királyi járásbíró-
ságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruhá-
illetmény 100 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények
a nagyvárad kir. törvényszék elnökéhez 1912 február 19-ig.

Egy irtóki állás a budapesti kir. kereskedelmi és váltótör-
vényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 800 korona.
esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban.
Hat havi előzetes próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai
osztály. Kérvények a budapesti kir. kereskedelmi- és váltótör-
vényszék elnökéhez 1912. február 16-ig.

Egy irtóki állás a bonyhádi kir. járásbírósnál. Fizetés pó-
tlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 kor. Magyar nyelv szóban és
írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvé-
nyek a szekszárdi kir. törvényszék elnökéhez 1912 febr. 17-ig.

HASZNALT IRÓGÉPEK

bármely rendszerben. — Állandóan nagy választék.

Glück M. Ödön,

Budapest.

írógép-kellékek szabálya.

IV., Liszt Ferencz-tér 18.

Javító-műhely.

Telefon: 153 - 41. sz.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.

— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Uj
nyomtatvány. Foglalkozási terv a negyedévenkéntiszemle alkalmával tartandó oktatásról. Ára
ivenként 2 fillér.